

11. Slangengevecht

'You've got balls, sir'. Dit compliment komt van een stevige, ruig uitzierende automobilist die met allebei zijn volledig getatoeëerde armen Henk uitbundig toezwaait. Hij vindt het kennelijk moedig om deze route met de fiets te doen. Hij heeft wel een beetje gelijk, de Apache Trail is een hele kluit, zeker met temperaturen die oplopen tot 40 graden, in de schaduw. Normaal gesproken zijn we met dergelijke temperaturen heel vroeg op pad. Maar vanochtend liepen we wat vertraging op waardoor we het relaxte fietsen in de relatief koele ochtenduren hebben gemist. Geen wonder dat ik halverwege de dag op deze trail een strijd voer, met mezelf.

Vannacht sliepen we op een grote, uitgestrekte camping in het Tonto National Forest, Arizona, gelegen aan het Roosevelt Lake. De camping maakte gisteren bij aankomst een tamelijk verlaten indruk. Het terrein had minstens 250 plaatsen, maar daarvan waren er zeker 200 gesloten. Verspreid over het hele terrein telde ik maar een stuk of vijf kampeersers. 'Geen wonder dat de toeristen wegblijven, met deze hopeloze temperaturen', mopperde ik, moe en cynisch na een dag ploeteren onder een afmattende zon. 'We lijken wel gek om hartje zomer hier te fietsen.' Mijn gemopper betekende maar één ding: ik had rust nodig. Henk hield wijselijk zijn mond, hij loodste me naar een kampeerplek. Een luxe plek, niet alleen met een picknicktafel en banken, maar ook voorzien van een afdakje. Bescherming tegen de zon. Ik plofte uitgeteld neer. 'Uit de zon, hè hè. Nu nog wat verkoeling.' Die verkoeling kwam er, uiteindelijk meer dan me lief was. Een zwempartij in het meer bracht de eerste frisheid. Een regenbui spoelde de laatste restjes hitte uit de lucht en uit mijn lijf. De regen begon om een uur of drie 's middags en wist niet meer van ophouden. Pas vanochtend werd het langzaam droog. Ontregeld door al die nattigheid verliep het opzetten van de tent, het koken en het opruimen van onze spullen enigszins chaotisch. Vanochtend hadden we daarom wat meer tijd nodig dan anders om alles te vinden en te herpakken.

Ons vertrek werd nog het meest vertraagd door een ongewenste bezoeker. Een slang. Henk zag hem onder onze tent kruipen, ergens tussen de binnen- en buitentent. Het was een relatief klein exemplaar, niet langer dan anderhalve meter, maar ja, wel een slang. Waarschijnlijk heeft het beest in de buurt van de tent liggen slapen en hebben wij hem gestoord met ons gestommel. We hadden geen andere keus dan op te letten waar hij tevoorschijn zou komen. Angstvallig hielden we allebei de tent in de gaten. Van een afstandje. Na een tijdje kroop de slang onder het afdakje om zich vervolgens onder de picknicktafel te installeren. Hij leek meteen in diepe rust en niet van plan snel weg te gaan. Er zat dus niets anders op dan hem te verjagen. Maar wat we ook deden, het hielp allemaal niet. We maakten een enorm kabaal, schreeuwden, stampvoetten, gooiden wat zand, wat kleine steentjes, wat grotere stenen, maar de slang gaf geen krimp. Hij moest wel heel erg ongevoelig, doof of ziek zijn om ondanks deze rechtstreekse aanvallen, roerloos onder de tafel te blijven liggen. Het ergste was dat we zijn aanwezigheid niet konden negeren. Pal naast de slang stonden ook enkele van onze fietstassen, geopend en wel. Het idee dat de slang zich ongezien zou kunnen terugtrekken tussen onze bagage en dat we hem vanavond weer zouden tegenkomen als een van ons nietsvermoedend in de tas graaide, maakte dat we het beest gebiologeerd in de gaten hielden. We waren niet in paniek, maar vonden het hele gedoe toch wel behoorlijk eng. Wat wisten we nou van slangen? Voor ons zijn ze onbekend en zeker onbemind. We zagen meteen huiveringwekkende scènes voor ons, waarin glibberige en kronkelige bewegingen, bliksemsnelle aanvallen, sissende geluiden,

venijnige giftanden en dodelijke slangenbeten een rol speelden. Dit exemplaar mocht dan wel versuft lijken, misschien was dat juist wel een tactiek om ons om de tuin te leiden, om ons aan te vallen zodra onze aandacht verslaptte. Het beest was bruin, een beetje roodbruin, en had tekeningen op de rug, dwarse strepen en vlekken. We verdachten hem ervan een adder te zijn, of een ratelslang, vast en zeker giftig. Onwetend, naïef en onbeholpen als we waren, hielden we hem zorgvuldig in de gaten en bleven we pogingen doen hem weg te jagen.

Uiteindelijk ben ik maar naar de wasgelegenheid gegaan vanuit de gedachte dat het niet zo nuttig was om met z'n tweeën de slang in de gaten te blijven houden. Tenslotte zou het beest logischerwijs zijn weg op enig moment wel weer vervolgen, toch? Toen ik na twintig minuten terugkwam trof ik Henk echter nog steeds in dezelfde houding aan, nog steeds starend naar de slang, inmiddels danig chagrijnig en in alle staten. Al zijn ongetwijfeld inventieve pogingen om de indringer weg te kijken, of weg te jagen hadden niet mogen baten. Hij, die enkele uren later 'een man met ballen' genoemd zou worden, was nu nog in de macht van een slome slang. Nu was het mijn beurt het beest in de gaten te houden terwijl Henk het terrein afspeurde naar een lange stok. Met de stok wilde hij de slang wegslingeren, richting stuikgewas. In de wijde omtrek bleek uiteindelijk slechts één, niet al te lange, stok te vinden. Voorzichtig pookte Henk met de stok in de buurt van de slang, om te ontdekken in welke richting het beest zou gaan bewegen. Niets. Daarna probeerde hij, aangemoedigd door mijn hoopvolle kreten, het beest onder de tafel uit te meppen, na iedere mep achteruitspringend, om zichzelf buiten het bereik van de slang te houden. Hij moest de slang tot vijf keer toe een zwieper verkopen, voordat die in beweging kwam. Bij de laatste poging kronkelde het beest zijn lijf om het uiteinde van de stok. Henk reageerde bliksemsnel en gaf de stok een laatste slinger. Het ging nog steeds niet van harte maar de slang liet zich van de stok op de grond vallen en kroop traag en vast en zeker met de nodige tegenzin, de struikjes in. We haalden opgelucht adem.

Bij ons vertrek staat de zon al hoog aan de hemel. Nu we het slangengevecht heelhuids doorstaan hebben, komen er gedachten naar boven over wat er had kunnen gebeuren. Daar kunnen we maar beter niet aan denken. We zitten hier minstens honderd kilometer van een arts of ziekenhuis. Later zien we op de televisie een uitzending over slangen. We herkennen 'onze' slang als een rode ratelslang, giftig, maar niet dodelijk voor volwassenen. De beesten schijnen wel vaker onder de mensen te komen en worden met enige regelmaat in huizen aangetroffen.

Voorbij de Roosevelt Dam begint de Apache Trail. De weg maakt een scherpe bocht en begint te stijgen. Na honderd meter gaat het asfalt over in gravel. De regen van vannacht heeft hier zijn sporen achtergelaten, overal staan nog plassen water. Slingerend zoeken we onze weg om de plassen heen en over wasborden, uitgesleten geulen en goten. De ondergrond is drassig en zompig, de fietsen zakken weg in het zand. Dat is niet prettig, maar het voordeel is dat we vandaag geen stof hebben. De trail is ongeëvenaard prachtig. Het pad slingert om en over bergen heen, met uitzichten over het inmiddels ver onder ons gelegen meer. Het is een pittige onderneming, maar wel een onderneming waar we weergaloos en onmatig voor beloond worden. De tocht wordt een van de hoogtepunten van onze reis. De getatoeëerde automobilist is ons al lang geleden gepasseerd. Inmiddels fiets ik op mijn eigen tempo achter de man aan die zijn compliment kreeg. Ik geniet van het welhaast surrealistische landschap, een eeuwenoude golvende woestijn van rood zand waarin zich

een mystiek cactuswoud bevindt. Het zijn metershoge saguaro-cactussen met zijarmen, het type cactus dat je in een Mexicaanse film verwacht. Indrukwekkend. Als statige totempalen rijzen ze de lucht in. Iedere cactus met een eigen territorium zo lijkt het, want ze staan zonder uitzondering meters van elkaar af. Ver voor me zie ik dat Henk is afgestapt en zijn fiets op de weg heeft geparkeerd. Als ik dichterbij kom zie ik dat hij een enorme cactus aan het bestuderen is, met een folder in de hand. Tientallen kleine witte vlinders fladderen om zijn hoofd. 'Deze cactus moet al meer dan honderd jaar oud zijn want hij is zeker een meter of tien hoog. Moet je zien hoe gehavend hij is, hij zit vol gaten', wijst hij. In een van de gaten ontdekken we een vogelnestje. De folder beweert dat vogels zo hun eitjes beschermen, tegen weer en wind, maar ook tegen slangen. De woestijn leeft en licht een klein tipje van zijn sluier op.

Ik stap weer op. Mijn gevecht begint. In een traag tempo verstouw ik steil en zwaar klimwerk. Afdalen doe ik met maximaal tien kilometer per uur. Omdat de weg in zeer slechte staat is moet ik oppassen niet te slippen of onderuit te glijden. De rode weg kronkelt voor me uit, mijlenver. Beseffend wat voor inspanningen me nog te wachten staan, zinkt de moed me even in de schoenen. De hitte is vandaag extreem. De wind is heet en brandend. Er is nergens schaduw of verkoeling. Mijn lijf vraagt om enorme hoeveelheden water. Ik zweet veel, maar het transpiratievocht verdampt zodra het aan de oppervlakte verschijnt. Als ik naar mijn armen kijk, zie ik het zout zitten, een droog, korrelig, witgrijs laagje. Hoogtepunt of niet, de hoge temperaturen, de verzengende wind, de steile beklimmingen, de zachte ondergrond, dat alles eist zijn tol. Tegen het einde van de tocht voel ik me leeg en uitgeput en heb ik moeite om nog vooruit te komen. Moeizaam kruip ik verder, slingerend over de weg. Ik ben blij dat we ons einddoel van vandaag naderen en dat ons ter afwisseling een airconditioned motel te wachten staat. Een koel drankje en uitrusten op een heerlijk bed,

dat is alles wat ik wil. Ineens kan ik me goed in de slang van vanochtend verplaatsen. Ook hij was niet vooruit te branden. Hij was misschien ook wel uitgeput, na hevige inspanning, en wilde misschien alleen maar liggen op een comfortabel bedje. Mijn lijf is leeg en nauwelijks nog tot actie in staat. Met de nodige tegenzin, min of meer mechanisch, weet ik beurtelings mijn rechter- en linkerbeen een krachteloze zwieper te geven. Kruipend en slingerend voer ik mijn eigen slangengevecht.

Kamperen bij Roosevelt Lake en fietsen over de Apache Trail.

Canada en VS: van Vancouver via de Canadese en Amerikaanse Rocky Mountains naar Mexico. 1995.